
Interview with Ievgeniia Hodovanets, Solotvin (IF_Sol_09_010)

Ievgeniia Mykhailivna Hodovanets **Name:**

IF_Sol_09_010 **Code:**

1928 **Born:**

Female **Gender:**

Ukrainian **Nationality:**

Primary **School:**

52.22 **Length:**

2009, 11 אוגוסט **Date:**

Transcription:

Солотвин 11.08.09

Годованец Евгения Михайловна

1928 г.рожд.

5 классов польской школы

Запись 54 мин. 22 сек.

Записали Ольга Гущева и Карина Широких

0 мин. (Солотвин был районным центром.

1-2 мин. Вспоминает рассказалую мамой историю о том, что не было заболела корова и не было денег, евреи отолжили.

[?]

С местными жителями евреи говорили по-украински).

2 мин. - Було свято хамена, дітьми бігали за хаменами.

- А які тут були єврейські місця? Школы, магазини?

- Шкіл не було, ходилі разом з нашими до школи.

- А магазини?

- Ходили, куповали. Майже кожен єврей мав магазин.

- А шо ше було? Мабуть синагога іхня була?

- Э, та й синагога э, школа.

- Як то там школа, то там навчали чомусь?

- Ну там у суботу була лазня, бані коло того, коло школи. Дуже молилися, були побожні.

3-4 мин.- А які свята они справляли?

- Ну я пам'ятаю, що Кучкі булі якісь. Я пам'ятаю добре за гамена, бігала за гаменом. У суботу були [?] я пам'ятаю, що [?]

- А что вместе отмечали праздники?

- Ні, вони мали свою божницу, школа вона близенько... Фронт... мы там сіделі ў школі, казали дужа мур грубії, широкі, що там [?], бо тут був фронт, кулі летіли так що через нас перелеталі кулі.

5 мин.- А чим займаліся євреї тут?

- Шылі богато, там був кравець, пам'ятаю, кравчиня мені все шила [?] Яна кравчині щчэ да перве причасття, до споведі мені шила сукенку. Добре з жидами жилі, не було ружніці.

- А мабуть лекарями були?

- Був, був.

- Одін лекарь був? Єврей?

[], [\[?Канайштэ\]](#) - Так, євреї був. Я пам'ятаю, що заслабла було, щось мені заболіло, мама мені був тако євреї. Евреї жили добре, були люди... вони розумні були. [Аптекарьего](#) [?]

6-7 мин. - А от украинцев они чем-нибудь отличались?

- Не знаю. воні мали акцент інакший. Шо тут то, але так то нічого оні собі. Був такий [?Янця] чи як, льоди прадавав, до нього бігали льоди куповати, він на вуліцах так кричиць: "Лёди! Лёди!", так мы уже бігли, детвака, а не було за што купити.

- А українці як відносилися до євреїв?

-Добре.

7-10 мин. (Примет и поговорок о євреях не помнит. О себе).

А по-польски евреи говорили? - •

- У школі па-польські. •

А с Вами вместе в школе кто учился? - •

вчилася. За Грін пам'ятаю добре. - "Grinus, gram". - „Pokaż!” - „Mam!”: у кулацу [?] [Грін](#) - • закладалі, як нема, то програв, так або програв. - "Grinus, gram". - „Pokaż” - „Mam” - эта ужэ па-польські. Она мала сістру старшу. Весела була, був такі жыдек один був, такі Рубі дужы, за мной не ходив до школі. Во як сюди в будочку, як автобус і з цього боку були жиди і з цього боку булі жиди. Мама з ними так дружна жила. Як що треба було, була Йосіха Цалішка. Такі був, Йосіф мусі назывався, старый, малый, а жінка його

повна, дужа була, донька називалася Мальці, Цалік був, то трималі магазини. Усі жиди, то оні малі магазини.

12 мин. (О том, как она потеряла, а потом нашла деньги).

13 мин. - Кравець був, той магазин там був, богато там було жидив, тепер, як до школи, божниця.

(Евреи жили в центре Солотвина, на окраинах их не было)

- **А як вони одягалися?** 14 мин

- Та звиклі.

- **Як усі українци?**

- Як і усі.

- **То єврея було достатньо важко вруженити серьод іншого населення?**

- Троху вони ходили ліпше убрані, бо вони малі більши, ліпши. Ми так не малі за що. Я не мала, що обути, боса ходила.

16-17 мин. - Я памятаю, як я бігала за хаменам. Яни в садочку пекли булочки тай давали детям, то вже бегали [?] у суботу вже... я вжэ так пільновали, бігали у суботу запаліти діти.

- **А то, что они ели отличалось от того, что ели украинцы?**

- Щось вони ели, що ели українци, щось малі, але так то ели і нам усе. Ми любили такія бульбеніки, усе казали бульбеніки пече гета Йосіха усе бульбеніки пекли.

- **А що це таке?**

- З бульби тартає тре на бляшку і так [?] дуже смачна пеклі те бульбеніки, пляцкі як у великої бляшци. І булки пекли. То до цього вони мали дар.

18-20 мин.

[], [2 .1](#), бо аптекарів забралі в последню черзь, две доньки [[аптекарів](#)] - Як їх забрали, памятаю, то вони годали, що їх десь берут евокуїрують, то й набрали [?] з собою, то йдуть, а як вжэ зробили там бережком, то зрозуміли, що йдуть на кладбішче, то зачели тлумоки адкідати, тобі люди вже забрали, а немци не дозволили, сказали, щоби з собою несли й [?], то там викопали яму та там побіли аптекарів.

- **А где их точно расстреляли? Знают точно люди?**

- Ну так точно місце не можу точно мисліти, але знають де, знають, що там аптекарі їх якості ранена мусіла буті, бо вийшла вона, сэла на камень, [одна донька](#) пуховани, шчэ навет вілізла. Подказали, казали, що знали, котрый чоловік, увідів, замельдовал, вони прішлі й [лікарь](#) вбіли. А нашто було, она бы десь нашла бы й сковалася, той було б. От таке. Ту шчэ був один, що мав хлопчика, так лікарь якось убулі, утік, що не злапали його, а хлопчика узелі, вивели на кладбішче, кажуть, так се тримав їх за ногі, што не хотів [?], убіли, застріліли.

- **А звали его как, этого аптекаря?**

- Я не памятаю. Знаю, що аптекарь [?] ми усі дітваками кузулькі, квітки на вясне, як згене сніг, так ми заходили туды [?] за квітками, то вжэ смы продавати ми неслі, то аптекаря першого, бо атекарь николі не адказав, чі треба му чі не треба, але вжэ дітвак принесе, то му дав му гроши, до ксьондза польского теж. Пуляки були у нас, нэмци булі, усякі були.

- А майно, которое залішилося послі євреїв?

- То позабирали нэмци.

- Немци позабирали? А хати, якія залишилися?

- А хати поразбирали хати. А хати дзесь э.

23-24 мин.

- Знаю, що ми з їмі добре жили, з євреями. Вони булі такі разумні, развінуті, не ми, што у полі робили, што робити. Што робити, што робити, проминалося, позабирали їх, що ліпше немци позабирали, а що палішилося, то люди тактому добирали.

25 мин. В згодэ жили мы з їмі, не було такого, що сварка ці щось.

26-27 мин. О себе

28 мин. Тут була [?Рафівна], то вона сестру мою вчила, вона старша була, така євреїка.

29 мин. - Односилися файно, нема що казаты, такі добри: яе що треба, ныколі не відказали.

- А с чим к ним обращались?

- Ну там щось [?] чы позичити, чы продати, бо вони мали магазини, то давали без грошей, не питали.

А похорони у них как выглядели? 30 мин. -

- Раз памятаю, що зазвонили булі, так вони кінули, як стояли, так кінули [?]

- А было так, что после войны возвращались евреи, которые выжили? 31-32 мин.

. Хтось його вратовав, Кукера. За місце віз дрова у Франківск - колись [Кукер](#) - Чекайте,

возили дрова у Франківск - то там така моя знакомая казала, що эй татл взів, запхав у дрова . Чы Тайга чы Кукера? [Тайг](#)та у фіру його відвіз у Франківск, то он там се вратовав, прыїхав. Тайг був, Кукер був. Чы то Тайг був той хлопець, я вжэ забула. Тайг був той хлопець, потом вон робив наветь у магазині, мясо продавав.

- А посля войны булі ще якісь євреї, окрім цого чоловіка?

- Було, шче одна єврейка, але там...

- Одиници?

- Одиници.

34-37 мин. О 39 годзе, висылки в Сибирь, бандеровцов, партизан.

40-41 мин. О том, как было при Польше

42-43 мин. - Тади поховали тут аптекарів, тады цього поховалі лікаря, тады швидче, тому навет памятник дужко дорогі зробили [?] викопали були яму велику хотели аптекарів ховати ці що, то була вжэ вода, то вони не ховали. Цього хлопчика так і застрелили.

- А памятник этому лекарю кто поставил?

- Тут шче євреі, шчэ родина поклала. Був дуже добри лікарь. Я памятаю, бо мала мені водила до него, бо у мені щось боліло.

- А звали его как?

[.Канайріште](#) -

45-47 мин. О разных религиях.

47 мин. - Євреі дужо були віруючи. Вони такі були віруючи.

- Больше, чем украинцы?

- Може й більше, бо вони се тримали дуже закону. Вони дуже закону тримали. Вони мали свої закони . Вони мали щось до Ісуса, як вжэ Ісус народив, то вони щось Ісуса не узнавалі, так що вони не примали Ісуса, що вони по Стырім Завіці. То був колись Стари Завіт, вони собі, як Бог заповедев, Бог дав заповіді Моїсеві, всі тримали. Вот вони кроу ні ели, жиди, мяса свінське не ели, все таке во.

49-50 мин. Без Бога нема що, бо без Бога ми ніц не варти. Треба Бога на кожним кроці просити, бы хоронив од всего зла. Колись пішла жінка куповати мясо, то куповати... вона бідна була, він не хотів дати. Що за дурно будуть быка давати?! Вона пішла до церкви, той службу Божу і приносіть цьой папір, що вона за нього службу Божу брала, а він каже: "Ну як той папір заважить, стількі дам тобі там кілько мясо, і поставів цьой папір на вагу, та поставив мяса кілька... і став мясо класти та класти, а цьой папір переважив, що не міг дати цього мяса, що папір цьой заважив, то він зрозумів, що значи служба Божа, що ничего не докажи.

51 мин. О том, что в синагоге сейчас склады.

А были Вы сами в синагоге когда-нибудь? 52 мин. -

- Та була, була. Раз такоэ, фронт, мы ночували. Казали, що там добры [?] Може ї добре, бо там було молітвы, то Бог там сцэражет. Там же було баня недалеко школи, ту баню разобрали, німа бани.

English translation of transcription:
Not yet

Description:

Pre World War II life in Solotvin.

Jewish Festivals.

Jewish residents of Solotvin.

The Holocaust.

Interviewer: Olga Gushcheva

Interviewer: Karina Shirokikh

Stanislavow (Ivano-Frankivsk)Community:

<http://www.jgaliciabukovina.net/he/node/111701>Source URL: